

Brussel, 13.9.2019
COM(2019) 416 final

ANNEX

BIJLAGE

bij het

voorstel voor een besluit van de Raad

**betreffende het namens de Europese Unie in de Raad van de Internationale
Burgerluchtvaartorganisatie in te nemen standpunt met betrekking tot de herziening
van hoofdstuk 9 van bijlage 9 (“Facilitation”) bij het Verdrag inzake de internationale
burgerluchtvaart met betrekking tot normen en aanbevolen praktijken op het gebied
van persoonsgegevens van passagiers**

BIJLAGE

Standpunt dat namens de Europese Unie moet worden ingenomen in de raad van de Internationale Burgerluchtvaartorganisatie ten aanzien van de herziening van hoofdstuk 9 van bijlage 9 (“Facilitering”) bij het Verdrag inzake de internationale burgerluchtvaart, met betrekking tot normen en aanbevolen praktijken op het gebied van persoonsgegevens van passagiers

Algemene beginselen

In het kader van de activiteiten van de Internationale Burgerluchtvaartorganisatie (ICAO) met betrekking tot de herziening van hoofdstuk 9 van bijlage 9 (“Facilitering”) bij het Verdrag van Chicago betreffende de ontwikkeling van normen en aanbevolen praktijken (SARP’s) inzake persoonsgegevens van passagiers (PNR-gegevens), moeten de lidstaten, die gezamenlijk optreden in het belang van de Unie:

- (a) handelen overeenkomstig de door de Unie in het kader van haar PNR-beleid nagestreefde doelstellingen, met name het waarborgen van de veiligheid, het beschermen van het leven en de veiligheid van personen, en het waarborgen van de volledige eerbiediging van de grondrechten, met name het recht op privacy en het recht op de bescherming van persoonsgegevens;
- (b) onder alle staten die partij zijn bij de ICAO, het bewustzijn vergroten van de normen en beginselen van de Unie met betrekking tot de doorgifte van PNR-gegevens, zoals die voortvloeien uit het toepasselijke Unierecht en de jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Unie;
- (c) de ontwikkeling bevorderen van multilaterale oplossingen die verenigbaar zijn met de grondrechten inzake de doorgifte van PNR-gegevens door luchtvaartmaatschappijen aan rechtshandavingsinstanties, in het belang van de rechtszekerheid, de eerbiediging van de grondrechten en het stroomlijnen van de aan luchtvaartmaatschappijen opgelegde verplichtingen;
- (d) de uitwisseling bevorderen van PNR-gegevens en de resultaten van de verwerking van die gegevens tussen de staten die partij bij de ICAO zijn, wanneer dit noodzakelijk wordt geacht voor het voorkomen, opsporen, onderzoeken of vervolgen van terroristische misdrijven of ernstige criminaliteit, met volledige inachtneming van de fundamentele rechten en vrijheden;
- (e) de ontwikkeling blijven ondersteunen door de ICAO van normen voor de verzameling, het gebruik, de verwerking en de bescherming van PNR-gegevens, in overeenstemming met Resolutie 2396 (2017) van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties van 21 december 2017;
- (f) in alle landen die partij zijn bij de ICAO, de ontwikkeling blijven ondersteunen van de capaciteit om, ter bevordering van de SARP’s van de ICAO, PNR-gegevens te verzamelen, te verwerken en te analyseren en ervoor zorgen dat PNR-gegevens worden gebruikt door en gedeeld worden met al hun bevoegde nationale autoriteiten, met volledige eerbiediging van de mensenrechten en de fundamentele vrijheden, met het oog op het voorkomen, opsporen en onderzoeken van terroristische misdrijven en daarmee verband houdende reizen, zoals vereist uit hoofde van Resolutie 2396 (2017) van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties van 21 december 2017;

- (g) de ontwikkeling bevorderen van een omgeving waarin het internationaal luchtvervoer zich in een open, geliberaliseerde en mondiale markt kan ontwikkelen en kan blijven groeien zonder de veiligheid te schaden, en tegelijk zorgen voor de invoering van relevante waarborgen;

Richt snoeren

De lidstaten, die gezamenlijk optreden in het belang van de Unie, moeten de opnemings van de volgende normen en beginselen ondersteunen in alle toekomstige ICAO-normen en aanbevolen praktijken op het gebied van PNR-gegevens:

1. Wat de wijze van doorgifte van PNR-gegevens betreft:

- (a) **Wijze van doorgifte:** om de persoonsgegevens in de systemen van de vervoerders te beschermen en ervoor te zorgen dat zij de controle over deze systemen blijven uitoefenen, moeten de gegevens uitsluitend met behulp van het “push”-systeem worden doorgegeven.
- (b) **Doorgifteprotocollen:** het gebruik van geschikte, veilige en open standaardprotocollen als onderdeel van internationaal aanvaarde referentieprotocollen voor de doorgifte van PNR-gegevens moet worden aangemoedigd met als doel het gebruik ervan geleidelijk te doen toenemen en uiteindelijk de exclusieve normen te vervangen.
- (c) **Frequentie van de doorgifte:** de frequentie en het tijdstip van de doorgifte van PNR-gegevens mogen geen onredelijke belasting voor de vervoerders met zich brengen en moeten beperkt blijven tot wat strikt noodzakelijk is voor rechtshandhaving en grensbeveiliging in het kader van de bestrijding van terrorisme en ernstige criminaliteit.
- (d) **Geen verplichting voor de luchtvaartmaatschappijen om extra gegevens te verzamelen:** van de luchtvaartmaatschappijen mag niet worden verlangd dat ze extra gegevens verzamelen ten opzichte van de gegevens die zij reeds verzamelen of dat zij bepaalde soorten gegevens verzamelen, maar uitsluitend dat ze doorgeven wat ze reeds aan gegevens verzamelen in het kader van hun activiteiten.

2. Wat de wijzen van verwerking van PNR-gegevens betreft:

- (a) **Tijdstip van doorgifte en verwerking:** met inachtneming van de passende waarborgen voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de betrokken personen, kunnen PNR-gegevens ruim vóór de aankomst of het vertrek van de vlucht beschikbaar worden gesteld, zodat de autoriteiten meer tijd hebben om de gegevens te verwerken en te analyseren en mogelijk maatregelen te nemen.
- (b) **Vergelijking met vooraf vastgestelde criteria en databanken:** de autoriteiten moeten PNR-gegevens verwerken aan de hand van op feiten gebaseerde criteria en databanken die relevant zijn voor de bestrijding van terrorisme en ernstige criminaliteit.

3. Wat de bescherming van persoonsgegevens betreft:

- (a) **Rechtmatigheid, eerlijkheid en transparantie van de verwerking:** er moet een rechtsgrond voor de verwerking van persoonsgegevens zijn, zodat de betrokkenen bewust worden gemaakt van de risico's, de waarborgen en de rechten in verband met de verwerking van hun persoonsgegevens en van de wijze waarop zij hun rechten in verband met de verwerking kunnen uitoefenen.
- (b) **Beperking van het doel:** de doeleinden waarvoor de PNR-gegevens door de autoriteiten kunnen worden gebruikt, moeten duidelijk worden vastgesteld en mogen niet ruimer zijn dan nodig is met het oog op de doelstellingen die, met name met het oog op rechtshandhaving en grensbeveiliging in de strijd tegen terrorisme en ernstige criminaliteit, moeten worden bereikt.

- (c) **Reikwijdte van PNR-gegevens:** de door de luchtvaartmaatschappijen over te dragen PNR-gegevensbestanddelen moeten duidelijk worden omschreven en volledig worden vermeld. Deze lijst moet worden gestandaardiseerd om ervoor te zorgen dat dergelijke gegevens tot een minimum worden beperkt en tegelijkertijd de verwerking van gevoelige gegevens wordt voorkomen, met inbegrip van gegevens waaruit de raciale of etnische afkomst, de politieke opvattingen of godsdienstige of levensbeschouwelijke overtuiging, het lidmaatschap van een vakvereniging, de gezondheid, het seksleven of de seksuele geaardheid van de betrokkene blijken.
- (d) **Gebruik van PNR-gegevens:** de verdere verwerking van de PNR-gegevens moet beperkt blijven tot de doeleinden van de oorspronkelijke doorgifte, op basis van objectieve criteria en met inachtneming van materiële en procedurele voorwaarden overeenkomstig de vereisten die gelden voor de doorgifte van persoonsgegevens.
- (e) **Geautomatiseerde verwerking van PNR-gegevens:** de geautomatiseerde verwerking moet gebaseerd zijn op objectieve, niet-discriminerende en betrouwbare, vooraf vastgestelde criteria en mag niet worden gebruikt als enige basis voor beslissingen met ongunstige rechtsgevolgen of ernstige gevolgen voor een persoon.
- (f) **Bewaren van gegevens:** de bewaringstermijn van de PNR-gegevens moet worden beperkt en mag niet langer zijn dan nodig is voor het oorspronkelijke doel. De gegevens moeten worden gewist overeenkomstig de wettelijke eisen van het land van herkomst. Aan het einde van de bewaartermijn moeten de PNR-gegevens worden gewist of geanonimiseerd.
- (g) **Openbaarmaking van de PNR-gegevens aan bevoegde autoriteiten:** de verdere openbaarmaking op ad-hocbasis van PNR-gegevens aan andere overheidsinstanties binnen dezelfde staat of aan andere staten die partij zijn bij de ICAO, mag alleen plaatsvinden indien de ontvangende autoriteit functies uitoefent die verband houden met de bestrijding van terrorisme of ernstige grensoverschrijdende criminaliteit en dezelfde bescherming garandeert als die welke door de openbaar makende autoriteit wordt geboden.
- (h) **Beveiliging van gegevens:** er moeten passende maatregelen worden genomen om de beveiliging, de vertrouwelijkheid en de integriteit van de PNR-gegevens te waarborgen.
- (i) **Transparantie en kennisgeving:** met inachtneming van de noodzakelijke en evenredige beperkingen, dienen natuurlijke personen in kennis te worden gesteld van de verwerking van hun PNR-gegevens en geïnformeerd te worden over de aan hen toegekende rechten en rechtsmiddelen.
- (j) **Toegang, rectificatie en wissen:** behoudens noodzakelijke en evenredige beperkingen, moeten betrokkenen het recht hebben op toegang tot en rectificatie van hun PNR-gegevens.
- (k) **Beroepsmogelijkheid:** betrokkenen moeten het recht hebben op effectieve administratieve en gerechtelijke beroepsmogelijkheden wanneer zij van mening zijn dat hun rechten op privacy en gegevensbescherming zijn geschonden.
- (l) **Toezicht en verantwoording:** de autoriteiten die PNR-gegevens gebruiken, moeten verantwoording afleggen aan en gecontroleerd worden door een onafhankelijke overheidsinstantie met doeltreffende onderzoeks- en handhavingsbevoegdheden, die haar taken kan uitvoeren zonder enige beïnvloeding van met name rechtshandavingsinstanties.

4. **Wat de uitwisseling van PNR-gegevens tussen rechtshandhavingsinstanties betreft:**
- (a) **Bevordering van informatie-uitwisseling:** de uitwisseling van PNR-gegevens op ad-hocbasis tussen de rechtshandhavingsinstanties van de verschillende staten die partij zijn bij de ICAO, moet worden bevorderd, teneinde de internationale samenwerking op het gebied van preventie, opsporing, onderzoek en vervolging van terrorisme en ernstige criminaliteit te verbeteren.
 - (b) **Beveiliging van informatie-uitwisseling** de uitwisseling van informatie moet plaatsvinden via passende kanalen die een adequate beveiliging van de gegevens waarborgen en moet volledig in overeenstemming zijn met de internationale en nationale rechtskaders voor de bescherming van persoonsgegevens.